

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
BACHELOR OF COMMERCE (B.COM)
EXAMINATION: DECEMBER 2023
SECOND SEMESTER

Subject: Fundamentals of Banking (BCOM19-107/ BCC-201)

Date:13 /12/2023

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions
2) Figures to the right indicate full marks

Q. 1) Answer the multiple choice questions. (Any 10) (10)

1. A ----- card is called as plastic card .
  - a) Saving
  - b) Post card
  - c) Credit card
  - d) None of them
2. CRR means -----.
  - a) Cash Reverse Ratio
  - b) Cash Reserve Ratio
  - c) Credit reverse ratio
  - d) None of them
3. A business of a ----- is heritable asset.
  - a) Nuclear family
  - b) Individual
  - c) Joint Hindu family
  - d) None of them
4. -----is a written instrument in regional language.
  - a) Hundi
  - b) DD
  - c) Cheque
  - d) None of them
5. RBI have a authority to issuing of -----.
  - a) Coins
  - b) Notes
  - c) Money
  - d) None of them
6. ----- is a banker's bank.
  - a) RBI
  - b) RRB
  - c) NABARD
  - d) None of them
7. Bank act as a -----agency between the persons who save and who wants to invest.
  - a)Intermediary
  - b) Owner
  - c) Government
  - d) None of them
8. -----is a small book issued by the banker to his customer.
  - a) Pass Book
  - b) ATM
  - c) Credit Card
  - d) None of them
9. Bank of Madras was established in -----.

- a)1809
c) 1840
- b)1843
d) None of them
10. Manager Role is most important, in ----- banking services
a) Tele
c) Internet
- b) E- banking
d) None of them
11. Commercial Banks are----- making institutions.
a) Relation
c) Money
- b) Profit
d) None of them
12. Swadeshi movement was started in -----.
a)1965
c) 1906
- b)1926
d) None of them
13. A ----- is drawn on a banker only.
a) Cheque
c) Draft
- b) Fix deposit
d) None of them

Q. 2) Write Short Note (Any 3)

(15)

1. ATM
2. Types of Hundies
3. Methods of remittance
4. Characteristics of negotiable instruments
5. Promissory notes

Q. 3) Answer the following question in 150 words. (any 2)

(20)

1. State and explain advantages and disadvantages of credit and Debit Card.
2. Sate and explain types of cheques.
3. Explain legal provision regarding Endorsement.
4. Explain the secondary functions of Commercial Bank.

Q. 4) Answer the following question in 300 words. (any one)

(15)

1. Examine the different categories of customers.
2. Define Credit creation? Explain in detail process and limitation of credit creation.
3. Explain in detail kinds of endorsement.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र. १ खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०)

(१०)

१. ----- कार्ड म्हणजे प्लास्टिक कार्ड होय.
अ) बचत ब) पोस्ट कार्ड
क) क्रेडीट कार्ड ड) यापैकी कोणतेही नाही
२. CRR म्हणजे काय -----.
अ) कॅश रिझर्व रेषो ब) कॅश रिझर्व रेषो
क) क्रेडीट रिझर्व रेषो ड) यापैकी कोणतेही नाही
३. ----- व्यवसाय हा वारसा हक्काने दिली जाणारी संपत्ती आहे.
अ) विभक्त कुटुंब ब) व्यक्तिगत
क) एकल हिंदू कुटुंब ड) यापैकी कोणतेही नाही
४. ----- प्रादेशिक भाषेत लिहीता येणारे माध्यम आहे
अ) हुंडी ब) डी. डी
क) चेक ड) यापैकी कोणतेही नाही
५. आर बी. आय ला ----- जारी करण्याचा अधिकार असतो.
अ) नाणी ब) नोट्स
क) पैसा ड) यापैकी कोणतेही नाही
६. ----- ही बँकांची बँक आहे.
अ) आर बी आय ब) आर आर बी
क) नाबार्ड ड) यापैकी कोणतेही नाही
७. बँक ही ----- एजन्सी आहे जेथे व्यक्ती पैसे बचत आणि गुंतवणूक करतात.
अ) मध्यस्थ करणारी ब) मालक
क) सरकार ड) यापैकी कोणतेही नाही
८. बँक ग्राहकाला लहान पुस्तक स्वरूपात जे देते ते म्हणजे ----- होय.
अ) पास बुक ब) एटी. एम.
क) क्रेडीट कार्ड ड) यापैकी कोणतेही नाही
९. बँक ऑफ मद्रास ची स्थापना ----- मधे झाली.
अ) १८०९ ब) १८४३
क) १८४० ड) यापैकी कोणतेही नाही
१०. ----- बँकींग सेवेत मॅनेजरची भूमिका महत्त्वाची असते.
अ) टेली ब) ई-बँकींग
क) इंटरनेट ड) यापैकी कोणतेही नाही
११. व्यापारी बँका ह्या ----- तयार करणा-या संख्या होत.
अ) संबध ब) नफा

- क) पैसा
१२. स्वदेशी चळवळ ----- मधे सुरु झाली.
अ) १९६५
क) १९०६
१३. ----- हा बँकरच्या नावाने काढला जातो.
अ) चेक
क) ड्राफ्ट
- ड) यापैकी कोणतेही नाही
ब) १९२६
ड) यापैकी कोणतेही नाही
ब) मुदत ठेव
ड) यापैकी कोणतेही नाही

प्र. २) टीपा लिहा. (कोणतेही ३)

(१५)

१. ए.टी.एम
२. हुंडीचे प्रकार
३. पैसे पाठविण्याच्या पध्दती
४. चलनदायपत्रांची वैशिष्ट्ये
५. प्रॉमिसरा नोट्स

प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर १५० शब्दांत लिहा.

(२०)

१. क्रेडीट आणि डेबिट कार्डची फायदे आणि तोटे सांगा. आणि स्पष्ट करा.
२. चेक चे विविध प्रकार सांगा आणि स्पष्ट करा.
३. प्रष्ठांकनाची कायदा पध्दती /तरतूद स्पष्ट करा.
४. व्यापारी बँकेचे दुयम्म कार्य स्पष्ट करा.

प्र. ४) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तरे ३०० शब्दांत लिहा.

(१५)

१. ग्राहकांच्या विविध प्रकारांचे परिक्षण करा.
२. पतनिर्मिती म्हणजे काय? पत निर्मितीची प्रक्रिया आणि मर्यादा स्पष्ट करा.
३. प्रष्ठांकनाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.
